

Protocol PO-VO Almere schooljaar 2021-2022

werkwijze bij de overgang van Primair Onderwijs naar Voortgezet Onderwijs

INLEIDING

Deze brochure informeert u over de procedure die in Almere wordt gehanteerd om tot een passend schooladvies voor het VO te komen. Om dit te bewerkstelligen zijn een goede samenwerking tussen scholen, regionale afspraken en een zorgvuldige informatie-overdracht van groot belang. Adviseren is en blijft mensenwerk. Een uniforme werkwijze om tot het schooladvies te komen vormt de ruggengraat. Een zorgvuldige uitvoering levert een consistent eindresultaat op.

Gezamenlijke inzet

Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van PO en VO om elke leerling op het juiste niveau in te laten stromen in het voortgezet onderwijs. Het schooladvies is een professionele inschatting door de betrokken medewerkers van het basisonderwijs. Het kunnen bieden van de juiste ondersteuning ligt vervolgens in handen van het VO. Het uiteindelijke doel is dat de leerling op de VO-school onderwijs volgt op het niveau dat het beste aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en ambities en waarmee hij of zij de beste kansen krijgt voor een volwaardige en eigen plek in de maatschappij.

Inzicht voor de ouders

De procedure biedt handvatten om de ouders¹ meer helderheid en inzicht te geven in de overwegingen en werkwijzen die horen bij het schooladvies en bij de mogelijke inschatting van de extra ondersteuning in het VO. Als de basisscholen hun ouders al bij het begin van het adviesproces betrekken geeft dat openheid en helderheid. Hierdoor kunnen school en ouders de inzichten en verwachtingen goed op elkaar afstemmen, met als resultaat voor elke leerling een passend schooladvies.

Namens BOVOC, september 2021

Karel Vogel
Steunpunt PO-VO
Passend Onderwijs Almere

¹ Met 'ouders' wordt ook een alleenstaande ouder of voogd van een leerling bedoeld.

INHOUDSOPGAVE

1. Het schooladvies	3
2. De Eindtoets	6
3. Toelating tot het voortgezet onderwijs	7
4. Leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte	9
5. Ouders	12
6. De warme overdracht	14
7. Jaarlijkse terugkoppeling	15
8. Begrippenlijst	17

1. HET SCHOOLADVIES

*"Scholen zijn verplicht om een schooladvies af te geven voor alle leerlingen in het laatste schooljaar van het PO. Het schooladvies mag bestaan uit één schoolsoort of uit twee naastgelegen schoolsoorten. Het eerste wordt een enkelvoudig schooladvies genoemd, bijvoorbeeld vmbo-bl. Het tweede is een meervoudig schooladvies, bijvoorbeeld vmbo-tl/havo. Over het schooladvies is alleen een aantal procedurele stappen opgenomen in de wetgeving. Het is aan het professionele oordeel van de basisschool om het schooladvies vast te stellen."*²

Het schooladvies moet worden vastgelegd in het Onderwijskundig Rapport (OKR) in Digidoor en voor 15 maart zijn geregistreerd in BRON. Het schooladvies Praktijkonderwijs (PrO) en het schooladvies VSO hebben een aparte status. Niet de PO- of VO-school, maar het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere bepaalt of een leerling een toelaatbaarheidsverklaring krijgt voor praktijkonderwijs of VSO. Vanwege deze aparte status geldt er voor deze beide schooladviezen ook een ander tijdspad (zie ook hoofdstuk 4 en bijlage 4).

Het schooladvies is geen momentopname, maar is gebaseerd op een breed inzicht in de ontwikkeling van het kind. De gehele schoolloopbaan van de leerling is relevant bij de totstandkoming van het schooladvies. Een schoolklimaat waarin onderwijsprofessionals accurate verwachtingen hebben van leerlingen is een belangrijke factor voor de totstandkoming van een passend schooladvies. De kiem voor kansenongelijkheid in de schooladvisering kan immers al vroeg in de schoolloopbaan worden gelegd. Leerlingen die gedurende hun gehele schoolloopbaan te laag zijn ingeschat, lopen het risico dat zij een advies krijgen dat geen recht doet aan hun competenties.

Hoge verwachtingen dragen bij aan het creëren van een schoolomgeving die leerlingen de gelegenheid geeft zich optimaal te ontplooien. 'Hoge verwachtingen' gaan niet om 'iedere leerling op het hoogste niveau' of 'hoger is beter', maar om 'iedere leerling op het niveau dat het beste bij hem/haar past' en draait feitelijk om het hebben van een realistische en optimistische verwachting van het kind.

De PO-school kent een veelheid aan instrumenten om de ontwikkeling van de leerling te volgen. Om tot een evenwichtig advies te komen kunnen scholen gebruik maken van:

1. Observaties door de leerkracht(en)

Tijdens het werken met de leerling doet de leerkracht al of niet gesystematiseerde indrukken van de leerling op. In dit verband is vooral de informatie over de motivatie voor leren en de werkhouding van de leerling van belang. Het beeld van een leerling wordt in een reeks van jaren en door ervaringen van verschillende leerkrachten opgebouwd. Aansluitend op de observaties van de leerkracht, maken scholen gebruik van instrumenten die de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen in kaart brengen. Deze kunnen gebruikt worden bij het opstellen van het schooladvies VO.

² bron: De overstap van PO naar VO – Handreiking schooladvies; Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

2. *Achtergrondgegevens*

Gegevens over de thuissituatie van de leerling kunnen van belang zijn bij de onderbouwing van het schooladvies. Dat geldt zowel voor de stimulerende- als de belemmerende factoren. Ook andere factoren die een positieve dan wel negatieve invloed kunnen hebben op het succes in het voortgezet onderwijs worden benoemd.

3. *Methodegebonden toetsen*

Methodegebonden toetsen geven informatie over de mate van beheersing van een bepaald deel van een aangeboden en verwerkt leerstofdomein. Ook geeft het de leerkracht informatie over het tempo waarin de leerling leert, de mate van beheersing van het leerstofonderdeel en eventueel specifieke fouten. Anders dan de LOVS-toetsen, geven deze toetsen dus vooral informatie die bruikbaar is voor het inrichten van het vervolg van het leerproces.

4. *Het leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS)*

Het LOVS levert via methodeonafhankelijke toetsen objectieve informatie over de leerprestaties van leerlingen. In Almere maken de PO-scholen gebruik van Cito LOVS, de IEP Advieswijzer of het BOOM LVS. In de leerling administratiesystemen (ESIS of ParnasSys) zitten zgn. uitstroommodules, die inzicht geven in hoe behaalde resultaten zich verhouden tot de diverse schoolniveaus in het VO. Methodeonafhankelijke toetsen kunnen een goede, objectieve indicatie van het leerpotentieel van een leerling geven. Echter, het schooladvies is zoals gezegd geen momentopname, maar is gebaseerd op een breed inzicht in de ontwikkeling van het kind. Een schooladvies enkel en alleen gebaseerd op deze toetsresultaten doet geen recht aan deze zienswijze.

5. *Betrokkenheid begeleider onderwijs SWV Passend Onderwijs Almere*

Scholen pakken het proces van advisering gezamenlijk op, waarbij de leerkracht(en), de intern begeleider en de aan de school verbonden (senior) begeleider onderwijs van Passend Onderwijs Almere samen betrokken zijn bij de adviesprocedure. Deze aanpak moedigt onderwijsprofessionals aan om met elkaar te overleggen, waardoor leerkrachten zich ondersteund voelen en zorgvuldigere afwegingen gemaakt worden. Schooladvisering speelt met name in de bovenbouw en is tegelijkertijd een verantwoordelijkheid van het hele (begeleidings)team.

Eind groep 6 wordt voor alle leerlingen een *inschatting van schoolniveau* geformuleerd. Deze inschatting van schoolniveau mag bestaan uit één schoolsoort of uit twee naastgelegen schoolsoorten. Door vanaf groep 6 het gesprek met leerlingen en hun ouders aan te gaan over de wederzijdse verwachtingen neemt de duidelijkheid over het schooladvies toe. Bij leerlingen waarbij dit van toepassing is wordt tevens de inschatting van extra ondersteuningsbehoefte besproken. Het is belangrijk dat er steeds gesproken wordt over een inschatting van de extra ondersteuningsbehoefte, omdat de VO-school van aanmelding, in samenspraak met ouders, uiteindelijk bepaalt welk ondersteuningsaanbod het meest passend is voor de betreffende leerling.

In groep 7 stelt de PO-school een *voorlopig schooladvies* op. Bij leerlingen waarbij dit van toepassing is wordt tevens de inschatting van extra ondersteuningsbehoefte besproken. Ook dit voorlopige schooladvies wordt uiteraard weer besproken met ouders en leerling. Dit gesprek is ook bedoeld om leerlingen en ouders te informeren over het verdere verloop van het traject. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan het onder de aandacht brengen van de website www.kiesjeschoolinalmere.nl.

In groep 8 wordt het *schooladvies* opgesteld. Voor **1 maart** van het schooljaar waarin de leerling de PO-school verlaat, bespreekt de leerkracht met de leerling en zijn/haar ouders het schooladvies. Dit schooladvies wordt in DigiDoor vastgelegd en, via het eigen leerling administratiesysteem (ParnasSys of ESIS), in BRON gemeld. Ook is de leerkracht van groep 8 verantwoordelijk voor de uiteindelijke (dossier)overdracht naar het VO. Dit betekent dat hij/zij, in samenwerking met de intern begeleider, zorg draagt voor de onderwijskundige rapporten in DigiDoor. Ouders krijgen van de leerkracht een inlogcode voor DigiDoor, zodat zij kennis kunnen nemen van de inhoud van het onderwijskundige rapport en daar hun eigen zienswijze aan toe kunnen voegen.

2. DE EINDTOETS

Na het schooladvies maken de leerlingen in groep 8 de eindtoets. Sinds schooljaar 2014-2015 is het maken van de eindtoets voor groep 8 leerlingen verplicht. In schooljaar 2019-2020 is deze verplichting ook ingegaan in het speciaal (basis)onderwijs. Op de verplichtingen gelden enkele uitzonderingen. Het bevoegd gezag *kan* op basis van de ontheffingsgronden besluiten dat een leerling de toets niet hoeft te maken. Dat geldt voor:

1. Leerlingen die korter dan vier jaar in Nederland wonen en de Nederlandse taal nog niet voldoende beheersen;
2. Leerlingen die een ontwikkelingsperspectief hebben met als verwachte uitstroombestemming vso-arbeidsmarkt of vso-dagbesteding;
3. Leerlingen met een IQ lager dan 75 volgens een recente IQ-test die voldoet aan de criteria van de Cotan. Als de IQ-test ouder is dan twee jaar, dienen gegevens uit het leerling- en onderwijsvolgsysteem te bevestigen dat de ontwikkeling van de leerling niet verder is dan het niveau van eind groep 5 van het basisonderwijs

De eindtoets meet de taal- en rekenvaardigheden van een leerling. Op basis van die prestaties geeft de eindtoets een advies voor de best passende schoolsoort: het *toetsadvies*³. Zoals in het vorige hoofdstuk reeds benoemd heeft het schooladvies praktijkonderwijs een aparte status. Dit heeft tot gevolg dat er in de eindtoets geen enkelvoudig toetsadvies praktijkonderwijs gegeven wordt, maar een meervoudig schooladvies praktijkonderwijs/vmbo bb. Dit houdt in dat een leerling die van de basisschool het schooladvies praktijkonderwijs heeft gekregen in alle gevallen een hoger toetsadvies krijgt. Bij het bepalen van het wel of niet bijstellen van het eerder gegeven enkelvoudig schooladvies praktijkonderwijs verdient het aanbeveling dat de basisschool in dat geval de toetsresultaten goed analyseert. Hierdoor zal duidelijk wordt of de toetsresultaten meer passend zijn bij praktijkonderwijs dan wel beter aansluiten bij vmbo bbl. Deze keuze dient uiteindelijk gemaakt te worden omdat er dus wel een *toetsadvies* praktijkonderwijs/vmbo bb is, maar het niet mogelijk is dit als *schooladvies* te geven.

Als het advies dat uit de eindtoets komt hoger is dan het schooladvies, is de school verplicht om het schooladvies te heroverwegen. Dit kan leiden tot bijstelling van het schooladvies, de basisschool is hiertoe echter niet verplicht. Het blijft aan het professionele oordeel van de basisschool om het schooladvies wel of niet naar boven bij te stellen. Naar beneden bijstellen is niet toegestaan.

Nadat de PO-school de uitslag van de Eindtoets PO heeft ontvangen wordt deze toegevoegd aan het OKR in DigiDoor en gemeld in BRON. Wordt het schooladvies daadwerkelijk bijgesteld dan dient dit voor **1 juni** in DigiDoor, voorzien van een duidelijke onderbouwing waarom tot bijstelling is besloten, te worden vastgelegd.

³ De brede toetsadviescategorieën zorgen ervoor dat leerlingen zoveel mogelijk kansen worden gegund. Dit betekent dat de school het schooladvies verplicht moet heroverwegen bij een toetsadvies dat een half niveau naar boven afwijkt.

3. TOELATING TOT HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Nadat ze het schooladvies hebben ontvangen schrijven leerlingen zich in voor een VO-school. Het schooladvies is leidend voor toelating in het VO. De VO-school mag dan ook geen andere gegevens eisen, zoals een aanvullende toets. Ook mag de VO-school niet aan de basisschool vragen het schooladvies aan te passen (zowel naar boven als naar beneden). VO-scholen mogen de basisschool ook niet verzoeken alleen enkelvoudige schooladviezen te geven.

Vanaf **1 maart** kan het OKR vervolgens door de VO-school van voorkeur (dit dienen ouders aan te geven indien zij hun kind bij meerdere VO-scholen hebben aangemeld) worden gelezen. Vanaf aanmelding heeft de VO-school zes weken de tijd om, in samenspraak met ouders, de (extra) ondersteuningsbehoefte van betreffende leerling vast te stellen. Deze periode mag eenmalig worden verlengd met vier weken.

Ouders zijn verplicht om in het aanmeldformulier voor de VO-school aan te geven dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Dit gebeurt n.a.v. de gesprekken die vanaf groep 6 gevoerd zijn met de PO-school. De school voor voortgezet onderwijs heeft alleen zorgplicht voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte en wel vanaf het moment dat de leerling schriftelijk is aangemeld en niet eerder dan 1 maart van het schooljaar voorafgaand aan het schooljaar waarin de leerling op de VO-school start.

Indien er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte⁴ onderzoekt de VO-school eerst of ze zelf de leerling de extra ondersteuning kan bieden. Dit kan ondersteuning zijn in de vorm van een arrangement in de school zelf of een (tijdelijke) plaatsing op het OPDC. Heeft de VO-school onvoldoende informatie voor een goede afweging/beoordeling, dan kan de school extra informatie vragen aan de ouders en de PO-school. Als de VO-school wenst dat een psycholoog of een orthopedagoog van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Almere vanuit handelingsgerichte diagnostiek aanvullend onderzoek doet, dan is hiervoor toestemming van ouders nodig. Ditzelfde geldt ook als de VO-school informatie over de leerling bij andere instanties wil opvragen.

Wanneer deze aanvullende informatie niet beschikbaar is of komt, moet de VO-school gebruik maken van de informatie die er wel is. Ook als de ouders aangeven dat ze geen informatie willen leveren, moet de school het onderzoek uitvoeren met de informatie die wel beschikbaar is.

Kan de VO-school zelf geen passende ondersteuning bieden, dan moet zij in overleg met ouders een passende plek op een andere reguliere- of speciale VO-school zoeken. Dat gebeurt in overleg met de ouders, de PO-school wordt hierover geïnformeerd. Het uitgangspunt van het gesprek met ouders over een extra aanbod in het VO is de ondersteuningsvraag van de leerling (ouders) en wat de effecten zijn van de reeds ingezette aanpassingen in de schoolomgeving. Een orthopedagoog of psycholoog van PO en/of VO, kan door de VO-school gevraagd worden aan te sluiten bij dit gesprek.

Het is mogelijk dat er geen overeenstemming bereikt wordt met ouders, in dat geval neemt de school contact op met het Steunpunt van SWV Passend Onderwijs Almere en kan er een steunpuntoverleg worden aangevraagd.

De VO-school mag na het besluit over toelating vervolgens zelf bepalen in welke klas de leerling wordt geplaatst. Deze klas moet minimaal het niveau bevatten van het schooladvies dat de PO-school gegeven heeft. Een voorbeeld: een leerling met een havo-schooladvies, mag door de VO-school in een brugklas geplaatst worden met vmbo-t/havo, havo of havo/vwo-niveau.

⁴ Zie ook H4: Leerling met extra ondersteuningsbehoefte

De VO-school kan een eigen toelatingsbeleid hebben op basis van de grondslag van de school en kan aanvullende toelatingseisen stellen voor profielklassen (kunst, dans, sport). De VO-school mag niet toetsen of de leerling geschikt is voor een bepaald onderwijsniveau (dit staat immers al in het schooladvies). Wel mag de VO-school vragen om een aanvulling op de onderbouwing van het schooladvies, bijvoorbeeld in de vorm van een toets op maat. De VO-school mag alleen bekijken of de leerling de vaardigheden beheerst die zijn gerelateerd aan het specifieke profiel van de school. Voorwaarde is dat het toelatingsbeleid en het schoolondersteuningsprofiel van de school consistent en transparant beschreven is. Een VO-school met een overschot aan aanmeldingen kan een loting uitvoeren onder de aangemelde leerlingen. Hiervoor dient de VO-school wel tijdig, in elk geval voor de informatieavond, te communiceren met ouders en scholen. Pas na de loting mag de school, met het oog op de zorgplicht, naar de inhoud van het leerlingendossier kijken.

4. LEERLING MET EXTRA ONDERSTEUNINGSBEHOEFTE

De PO-school maakt, in samenspraak met de (senior) begeleider onderwijs van SWV Passend Onderwijs Almere, een inschatting of de leerling extra ondersteuning nodig heeft in het voortgezet onderwijs. De PO-school houdt naast de *kindfactoren* ook rekening met de verschillen tussen het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan verschillen in aantal leerkrachten/docenten, de verschillen in hun pedagogische en didactische aanpak; de verschillen in grootte van de school (van de kleine basisschool naar de grote VO-school) etc.

Is er, na het overleg tussen de PO-school en de aan de (senior) begeleider onderwijs, nog onduidelijkheid over de inschatting van het schoolniveau en/of de ondersteuningsbehoefte, dan kan de PO-school in DigiDoor een steunpuntoverleg aanvragen bij het Steunpunt PO-VO van het SWV Passend Onderwijs Almere.

Voor iedere leerling die extra ondersteuning krijgt, behoort de PO-school een ontwikkelingsperspectief (OPP) te hebben opgesteld. Deze verplichting geldt eveneens voor *alle* leerlingen uit het speciaal (basis)onderwijs (SBO/SO). In het ontwikkelingsperspectief (OPP) staat:

- de verwachte (en onderbouwde) uitstroombestemming V(S)O
- overzicht van de bevorderende en belemmerende factoren
- welke ondersteuning hij/zij ontvangt, dan wel heeft ontvangen
- de aanpassingen in het onderwijsprogramma (doel, aanbod en aanpak)

In het OPP is een keuze gemaakt voor één van de volgende uitstroombestemmingen:

1. één van de schoolsoorten van het reguliere voortgezet onderwijs (waaronder het praktijkonderwijs);
2. het Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO) met uitstroomprofiel vervolgonderwijs, arbeid of dagbesteding.

De groepsleerkracht of de intern begeleider meldt alle leerlingen van groep 7 aan in DigiDoor. Voor de leerlingen die worden aangemeld voor het VSO, PrO of voor een steunpuntoverleg bij het Steunpunt PO-VO stelt de PO-school alvast een onderwijskundig rapport in DigiDoor op. Dit wordt vervolgens, met toestemming van ouders, voor **1 oktober** klaargezet voor de betrokken medewerkers van de VSO-school, PrO Almere en SWV Passend Onderwijs Almere.

In sommige gevallen dient een recent⁵ cognitieonderzoek deel uit te maken van het dossier:

- Leerlingen die aan het eind van groep 7 een functioneringsniveau E5 (of lager) hebben voor begrijpend lezen en/of rekenen;
- Leerlingen met (voorlopig) schooladvies Praktijkonderwijs.
- Leerlingen waarbij wordt getwijfeld tussen Praktijkonderwijs of VMBO-BL. Bij twijfel overlegt de leerkracht of intern begeleider met de betrokken (senior) begeleider onderwijs van Passend Onderwijs Almere.

⁵ Cognitieonderzoek afgenomen na 1 maart 2020

Als een leerling een recent cognitieonderzoek nodig heeft, kan de PO-school deze leerling, met toestemming van de ouders, bij het SWV Passend Onderwijs Almere aanmelden voor de ADIT-testrondes. De aanvraag dient uiterlijk **10 september** door de PO-school via Indigo te zijn ingediend. De onderzoeker bespreekt het verslag met de uitslag van het IQ onderzoek met ouders. Met toestemming van ouders wordt het verslag in Indigo geplaatst, zodat de PO-school dit kan lezen/downloaden en vervolgens, eveneens met toestemming van ouders, in het OKR in DigiDoor kan plaatsen. Geven ouders geen toestemming dan wordt dit genoteerd in Indigo en krijgt de PO-school hiervan bericht.

1. Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO)

De ouders van een leerling die van de PO-school het advies VSO heeft gekregen melden hun kind schriftelijk aan bij de VSO-school met mogelijk passend aanbod. Nadat de leerling schriftelijk is aangemeld gaat de zorgplicht voor deze school in.

De PO-school heeft voor **1 oktober** het onderwijskundig rapport in DigiDoor voltooid.

Ouders krijgen van de leerkracht een inlogcode, zodat zij kennis hebben van de inhoud van het OKR en indien gewenst daar hun eigen zienswijze aan toe kunnen voegen.

De betrokken orthopedagoog/psycholoog van de VSO-school leest, nadat ouders schriftelijk hebben aangemeld, het door de PO-school in DigiDoor aangeleverde onderwijskundig rapport en vraagt vervolgens een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij het SWV Passend Onderwijs Almere. Een voorwaarde voor plaatsing in het VSO is namelijk dat het SWV Passend Onderwijs Almere een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) afgeeft. De afdeling Toeleiding neemt de aanvraag TLV VSO, mits deze compleet is, vervolgens in behandeling.

Bij een positief besluit geeft het SWV Passend Onderwijs Almere een TLV VSO af. Als blijkt dat het aanbod VSO niet passend is bij de ondersteuningsbehoefte van de leerling gaat de VSO-school waar de leerling is aangemeld vervolgens op zoek naar een andere, passende plek voor deze leerling. Het SWV Passend Onderwijs Almere kan hierbij bemiddelen en faciliteren.

2. Praktijkonderwijs (PrO)

Voor de leerlingen waarbij de inschatting PrO is gemaakt wordt voor **1 oktober** door de PO-school, met toestemming van ouders, een onderwijskundig rapport (OKR) in DigiDoor klaargezet. Ouders krijgen hun eigen inlogcode, zodat zij mee kunnen lezen in het onderwijskundige rapport van hun kind en hun eigen zienswijze toe kunnen voegen. Nadat de PO-school het OKR in DigiDoor heeft voltooid kan de betrokken orthopedagoog van PrO het OKR screenen en analyseren op met name volledigheid en onderbouwing van de inschatting. Bij de dossiers met inschatting PrO komt het regelmatig voor dat er overlap is met VSO en/of REG VO met arrangement (LWA/OPDC). In de periode van 1 oktober tot 1 maart vindt er dan ook regelmatig overleg plaats met de PO-school, het Steunpunt PO-VO en ouders over de meest passende onderwijsplek.

Voor praktijkonderwijs is eveneens een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) van het samenwerkingsverband nodig. Vanaf **1 maart** vraagt de school voor praktijkonderwijs, nadat ouders schriftelijk hebben aangemeld, een TLV aan bij het SWV Passend Onderwijs Almere. Indien een andere VO-school zorgplicht heeft en er sprake is van schooladvies *praktijkonderwijs* dan communiceert deze VO-school dit met ouders.

De betrokken orthopedagoog/psycholoog van PrO Almere leest, nadat ouders schriftelijk hebben aangemeld, het door de PO-school in DigiDoor aangeleverde onderwijskundig rapport en vraagt vervolgens een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) aan bij het SWV Passend Onderwijs Almere.

Bij een positief besluit geeft het SWV Passend Onderwijs Almere een TLV PrO af. Bij een negatief besluit, waarbij dus geen TLV kan worden afgegeven, gaat de VO-school waar de leerling is aangemeld vervolgens op zoek naar een andere, passende plek voor deze leerling. Het SWV Passend Onderwijs Almere kan hierbij bemiddelen en faciliteren.

3. Arrangement in het (reguliere) Voortgezet Onderwijs (VO)

Voor leerlingen waarvan de PO-school de inschatting maakt dat het reguliere VO, met extra ondersteuning in de vorm van een arrangement, in voldoende mate tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoefte van de leerling, hoeft geen toelaatbaarheidsverklaring te worden aangevraagd. Het is de VO-school zelf die, samen met de ouders, bepaalt of er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte en welk arrangement hierop aansluit⁶. In Het VO is verplicht om voor elke leerling met een extra ondersteuningsbehoefte een ontwikkelingsperspectief (OPP) op te stellen. Bij plaatsing op het OPDC wordt het handlingsdeel van het OPP, met instemming van ouders, uitgevoerd op het OPDC. Voor de andere arrangementen geldt dat deze in de VO-school zelf worden uitgevoerd.

De PO-school stelt voor de betreffende leerling een OKR in DigiDoor op. In het aanmeldformulier in DigiDoor kiest de PO-school voor *Regulier (arrangement)*.

⁶ Zie bijlage 7 - Arrangementen-onderwijsconcepten-VO-2021-2022

5. OUDERS

Met het schooladvies in de hand melden ouders hun kind aan bij een VO-school. Ouders hebben de mogelijkheid om hun kind bij meerdere VO-scholen aan te melden, waarbij zij wel duidelijk dienen te maken welke van de VO-scholen hun voorkeur geniet. Zij dienen dit tijdig te doen (vóór 1 maart voorafgaand aan het schooljaar dat hun kind naar het VO gaat).

Op basis van de *inschatting van schoolniveau* in groep 6 en het *voorlopige schooladvies* in groep 7 hebben de ouders een belangrijke rol in het goed afstemmen van de verwachtingen bij hun kind. Zij kunnen zich laten informeren over het Voortgezet Onderwijs op de scholenmarkt (PO-VO-carrousel), tijdens de informatieavonden en open dagen van de diverse VO-scholen en via de website www.kiesjeschoolinalmere.nl. Het kan zijn dat het schooladvies niet strookt met de wens van de ouders. Het is het recht van ouders om aan te melden bij de school van hun keuze. Dat wil niet zeggen dat hun kind ook altijd op de school van voorkeur geplaatst zal worden.

Ouders zijn verplicht om bij aanmelding bij de VO-school van voorkeur aan te geven of hun kind extra ondersteuning nodig heeft. Voor de uitwisseling van het onderwijskundig rapport (OKR) tussen de PO-school en de nieuwe VO-school, vanaf 1 maart voorafgaand aan het schooljaar waarin de leerling gaat starten, is *geen* toestemming van ouders nodig. Ze kunnen dus ook geen bezwaar maken tegen de uitwisseling van het OKR: de scholen moeten het OKR hoe dan ook uitwisselen.

"Na enige discussie in de Tweede Kamer, is besloten om in het primair onderwijs een (centrale) eindtoets in te voeren en om scholen te verplichten voor 1 maart het schooladvies te geven omtrent het volgen van aansluitend voortgezet onderwijs. Het schooladvies maakt formeel deel uit van het OKR. Ouders hebben ook in dit schooladvies dus alleen inzage, geen toestemmingsrecht. Het uitwisselen van het OKR en het schooladvies tussen de basisschool en de VO-school is verplicht. Ook wanneer de ouders het hier niet mee eens zijn."

Bron: PO-Raad – Nieuwsbrief 213, juni 2018

Ouders krijgen van de PO-school een eigen inlogaccount voor DigiDoor, waarmee zij inzage krijgen in het OKR dat naar de VO-school gaat. Ook kunnen zij hun eigen zienswijze toevoegen. Professionele indrukken van leerkrachten kunnen niet gecorrigeerd worden, maar bezwaren en opmerkingen van de ouders moeten wel opgenomen worden in het OKR (zienswijze ouders). Mochten de ouders geen computer tot hun beschikking hebben, dan ontvangen zij van de PO-school een papieren OKR op papier. In dat geval kan de zienswijze van ouders genoteerd worden op papier. Deze wordt vervolgens door de PO-school ingescand en als bijlage toegevoegd aan DigiDoor.

De PO-school wordt geadviseerd de gegeven inzage aan ouders ook vast te leggen. Dit geldt ook voor de toestemming die ouders dienen te verlenen aan het vervroegd aanbieden van het OKR (bij aanmelding Steunpunt PO-VO en Pro). Dit kan op verschillende manieren:

- Maak een verslag van het gesprek tussen de leerkracht en de ouders;
- Bewaar een kopie van de toestemmingsverklaring;
- Plaats na het gesprek met de ouders een vinkje bij 'inzage' in het LAS (ParnasSys of ESIS).

Mocht er naast de reeds in DigiDoor geplaatste gegevens meer informatie gevraagd worden door het VO, dan is hiervoor expliciete toestemming van ouders noodzakelijk. Dit geldt ook voor eventueel extra onderzoek vanuit handelingsgerichte diagnostiek. Door dit schriftelijk vast te leggen in het leerlingendossier, maakt de school controleerbaar dat de wettelijke informatieplicht is nageleefd.

6. DE WARME OVERDRACHT

Van **maandag 9 mei tot vrijdag 20 mei 2022** vindt de warme overdracht plaats. Tijdens de warme overdracht worden de leerlingen besproken waarover het VO, in de persoon van de VO-ambassadeur, nog vragen heeft. Ook de leerkracht van de PO-school kan aangeven welke leerling(en) hij/zij nog met de VO-ambassadeur wil bespreken. Van de ambassadeurs van de VO-scholen wordt verwacht dat zij zich goed voorbereid hebben, het onderwijskundige rapport hebben doorgenomen en een keuze gemaakt hebben welke bespreekpunten aan de orde moeten komen.

Het is nadrukkelijk *niet* de bedoeling dat alle leerlingen worden besproken, bij de meeste leerlingen zal de informatie in DigiDoor voldoende zijn voor het goed vervolgen van het onderwijs.

Om de warme overdracht goed te laten verlopen zijn een paar afspraken belangrijk.

De koppeling voor de warme overdracht wordt in DigiDoor gedaan. Dit houdt in dat wordt bepaald welke leerkracht PO aan welke ambassadeurscode wordt gekoppeld. De VO-scholen wijzen zelf hun ambassadeurs aan. Vervolgens kan de medewerker met de rol "VO-administratie" deze ambassadeurs invoeren in DigiDoor. Op basis van het totaal aantal aanmeldingen wordt voor elke VO-school het aantal benodigde ambassadeurs vastgesteld.

De VO-ambassadeur neemt vervolgens contact op met de PO-school en plant samen met de leerkracht/IB de overdrachtsgesprekken in. Deze gesprekken kunnen op school worden gevoerd, maar ook telefonisch of via MS Teams of ZOOM. De VO-ambassadeur legt de informatie die is uitgewisseld vast in het eigen leerlingendossier.

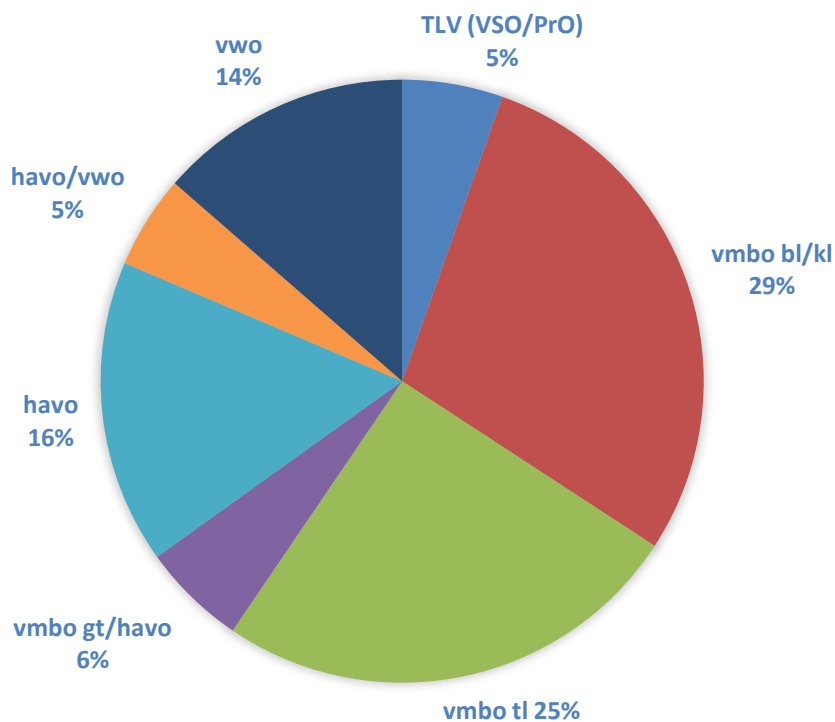
7. JAARLIJKSE TERUGKOPPELING

De PO-school heeft belang bij een terugkoppeling van de resultaten van hun oud-leerlingen in het VO. Dit is in DigiDoor gerealiseerd in de vorm van een jaarlijks overzicht van het niveau waarop de oud-leerlingen zich bevinden. Zo kunnen de basisscholen bekijken of de oud-leerlingen nog op het niveau zitten dat zij hebben geadviseerd. Evaluatie van de terugkoppeling van de VO-school kan helpen bij de kwaliteit van toekomstige adviezen. Het is verstandig om deze gegevens kritisch te wegen. Naarmate de leerlingen het voortgezet onderwijs verder doorlopen neemt de invloed van de inbreng van het primair onderwijs af. Uiteindelijk is de schoolloopbaan in het VO natuurlijk van meer factoren afhankelijk dan uw schooladvies.

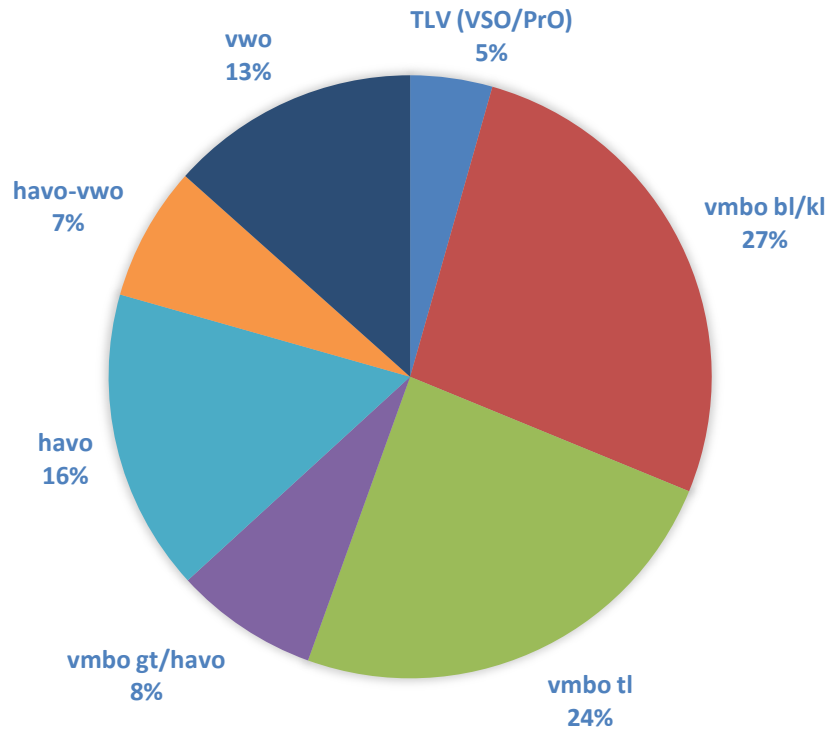
Voor schoolbesturen is een meerjarig overzicht van de resultaten van de schooladviezen van belang. Hierin kunnen trends gezien worden. Het doel van het meerjarig overzicht is het realiseren van een optimale instroom van de basisschoolleerling in het voortgezet onderwijs. Een dergelijk overzicht op niveau van het primair onderwijs op het niveau van het voortgezet onderwijs en op stadsniveau is samen te stellen met de gegevens uit het eigen LAS.

Schooljaar 2019-2020 - Uitstroom groep 8 naar VO

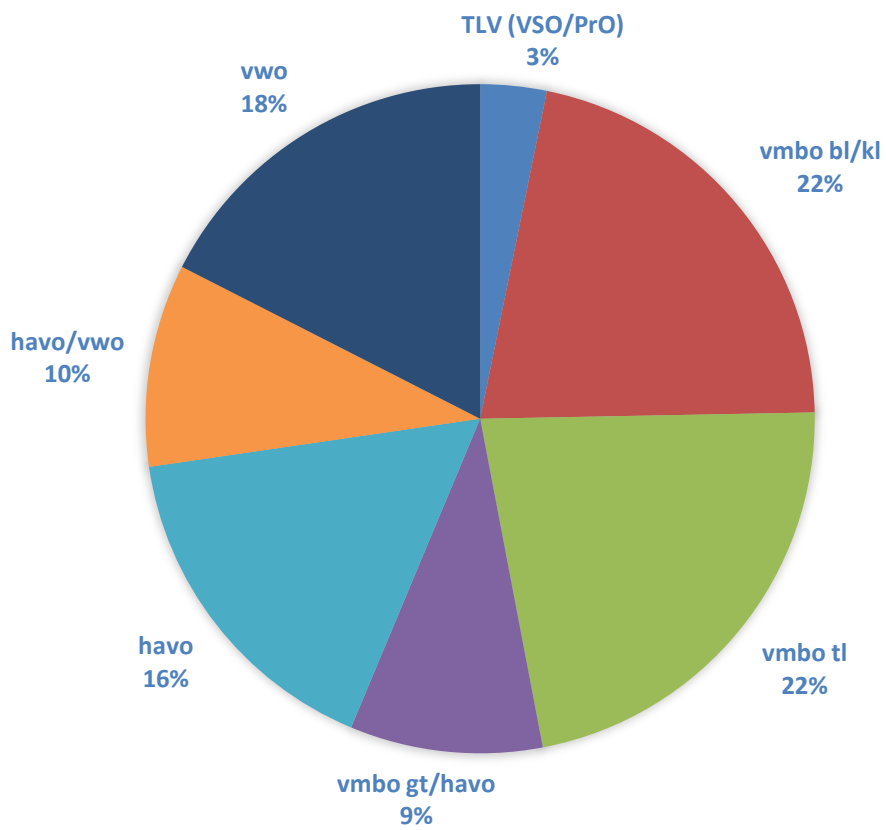
Almere

Flevoland

Nederland

Bron: allecijfers.nl/basisscholen

8. BEGRIPPENLIJST

BOVOC

BOVOC staat voor Basis Onderwijs Voortgezet Onderwijs Commissie en is een adviesorgaan voor de schoolbesturen. In deze commissie worden de afspraken rondom de overgang PO-VO door vertegenwoordigers van de diverse scholen/besturen besproken.

BRON

BRON staat voor Basisregister Onderwijs. De Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) beheert BRON.

DigiDoor

Webbased dossieroverdrachtsapplicatie. Via DigiDoor vindt de feitelijke overdracht van het Onderwijskundig Rapport plaats. De PO-school zet dit OKR in DigiDoor klaar voor de VO-school van aanmelding.

Eindtoets PO

Vanaf het schooljaar 2019-2020 is het afnemen van de Eindtoets verplicht voor alle PO-scholen, dus ook voor de SO- en SBO-scholen. De resultaten van de Eindtoets *kunnen*, in het geval de uitslag van de Eindtoets PO hoger uitvalt dan het eerder gegeven schooladvies, leiden tot een bijstelling van dit schooladvies.

LAS

LAS is de afkorting van leerlingadministratiesysteem. In het PO wordt gebruik gemaakt van ESIS of ParnasSys. Scholen kunnen gebruik maken van een rechtstreekse koppeling (OSO) van hun LOVS (methodeonafhankelijke toetsen) aan het LAS.

LEO

Dit is een arrangement in het regulier VO, passend bij een leerling met een schooladvies vanaf vmbo tot en met vwo, die aangewezen is op een tijdelijke of (blijvende) lichte vorm van ondersteuning in het regulier VO.

LOVS

Een door de PO-school gebruikt methodeonafhankelijke leerlingvolgsysteem. In Almere worden het LOVS van BOOM, Cito en de IEP-advieswijzer gebruikt.

LWA

En arrangement in het regulier VO, passend bij een leerling met schooladvies vmbo bbl, kbl of (g)tl die op basis van didactische leerachterstanden en lichte sociaal emotionele ondersteuning aangewezen is op langdurige, intensieve ondersteuning in de vorm van een leerwegarrangement (LWA).

OKR

OKR is de afkorting van onderwijskundig rapport. In dit OKR (in DigiDoor) wisselt de PO-school informatie uit met de VO-school. Wat er voor de overstap van PO naar VO wel en niet in het OKR mag worden opgenomen is wettelijk vastgelegd. Voor de uitwisseling van het onderwijskundig rapport (OKR) tussen de PO-school en de nieuwe VO-school, vanaf 1 maart voorafgaand aan het schooljaar waarin de leerling gaat starten, is geen toestemming van ouders nodig.

OPP

Voor alle leerlingen die in de extra ondersteuning vallen maakt de school een OPP (ontwikkelingsperspectief), waarin wordt beschreven aan welke doelen wordt gewerkt en hoe aanbod en aanpak daarop zijn afgestemd. School beschrijft in dit OPP tevens de bevorderende en belemmerende factoren en het uitstroomperspectief.

OPDC

Orthopedagogisch Didactisch Centrum. dit past bij een leerling met schooladvies vmbo bbl, kbl of (g)tl die ingeschreven staat bij een reguliere VO-school en die tijdelijk, tot maximaal 2 schooljaren, meer gespecialiseerde orthopedagogische en/of orthodidactische ondersteuning nodig heeft in de vorm van lesplaats OPDC.

OSO

OSO staat voor Overstapservice Onderwijs (OSO). Scholen zetten het OSO-dossier van een leerling klaar in het eigen leerlingadministratiesysteem, zoals bijvoorbeeld ParnasSys of ESIS, en exporteren dit naar DigiDoor.

PO

Primair Onderwijs, ook wel basisonderwijs genoemd. Hieronder vallen alle (reguliere) basisscholen, de SBO- en de SO-scholen.

PrO

Praktijkonderwijs, voor leerlingen waarbij een aanbod met orthopedagogische en orthodidactische benadering nodig is en het volgen van het onderwijs in een van de leerwegen in het vmbo naar verwachting niet zal leiden tot het behalen van een vmbo-diploma.

Steunpunt PO-VO

In het aanmeldformulier in DigiDoor heeft de PO-school de mogelijkheid om, met toestemming van ouders, een dossier voor een steunpuntoverleg bij het Steunpunt PO-VO van SWV Passend Onderwijs Almere aan te melden. Aan dit overleg nemen, onder regie van een medewerker van het Steunpunt PO-VO van SWV Passend Onderwijs Almere, de leerkracht en de intern begeleider van de PO-school, de (senior) begeleider onderwijs van SWV Passend Onderwijs Almere die aan de betreffende PO-school is verbonden, één of meerdere orthopedagogen/psychologen van het V(S)O en de ouders deel.

SWV Passend Onderwijs Almere (POA)

De samenwerkingsverbanden Stichting Leerlingzorg Almere Primair Onderwijs en Stichting Leerlingzorg Almere Voortgezet Onderwijs zijn onderdeel van de coöperatie Passend Onderwijs Almere. Deze samenwerkingsverbanden begeleiden scholen met als doel dat elk kind de ondersteuning en begeleiding kan krijgen die het nodig heeft.

Schooladvies

Het door de PO-school vastgestelde leerniveau waarop de leerling minimaal les zou moeten krijgen in het eerste jaar op het VO. In samenspraak met ouders mag een VO-school de leerling onderwijs aanbieden op een ander leerniveau, een leerling mag door het VO echter niet zonder instemming van ouders op een lager leerniveau worden geplaatst.

TLV

Een TLV (Toelaatbaarheidsverklaring) is een wettelijke verklaring. Deze verklaring is nodig als een leerling naar het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) of praktijkonderwijs (PrO) gaat. De V(S)O-school van aanmelding vraagt deze TLV aan bij de afdeling Toeleiding van SWV Passend Onderwijs Almere.

VO

Voortgezet Onderwijs, ook wel middelbaar onderwijs of middelbare school genoemd.

VSO

Voortgezet Speciaal Onderwijs. Dit past bij een leerling die vanuit een cognitieve, lichamelijke, meervoudige en/of psychiatrische beperking aangewezen is op een zwaar en zeer speciaal ondersteuningsaanbod, waarbij ambitieus inzetten op leren een uitgangspunt is.